

04/23

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Jeseník rozdělil
téměř 4,5 milionu
na dotacích

02

Aktuality ohledně
nakládání s odpady

04

Zájezd pro seniory:
Zahradnická výstava
v Kroměříži

06

Jeseník obrazem:
Fotoreport událostí
ve městě

15

14

V úterý 21. února se uskutečnil masopustní průvod městem. K vidění byly různorodé masky, nechybělo chutné jídlo ani dobrá muzika.

Úvodník

Vážení spoluobčané, už jste slyšeli o principu RE-USE (znovu využij)? RE-USE centrum je zažitý název pro místo, kde můžete odevzdat věci, které už nepotřebujete, ale mohly by ještě někomu jinému posloužit. V Jeseníku centrum otevřeme 1. dubna ve sběrném dvoře na Lipovské ulici. V rámci jarního úklidu můžete probrat nepotřebná zařízení domácnosti a odnést je právě sem. Váš hrníček, obraz nebo staré kolo tak možná najdou nového

majitele a budou dál sloužit. A pokud naopak hledáte drobnost do bytu nebo cokoliv jiného, můžete si z RE-USE centra odnést za drobný poplatek spoustu užitečných věcí. Dáte tak věcem nový život a navíc přispějete na dobrou věc. Veškeré poplatky za prodej věcí budou totiž použity na opravy místních pramenů. Je to malý krok pro každého z nás, ale do budoucna velký skok pro planetu.

Podrobnější informace o provozu RE-USE centra naleznete na straně 5.

Tomáš Vlazlo,
uvolněný radní

Pomozte nám pro ZUŠ získat Křídlo Petrof

Na podzim loňského roku se ZUŠ Jeseník přihlásila do projektu *Piana do škol* se snahou získat nové kvalitní koncertní křídlo do našeho koncertního sálu v Kapli. Před časem se nám z nadace Karla Komárka *Family Foundation* ozvali s radostnou zprávou, že naše škola dostane příležitost si nové piano pořídít. Polovinu z celkové částky zaplatí nadace, druhou polovinu musíme získat od našich posluchačů, příznivců, sponzorů, podporovatelů.

Obracíme se proto na vás touto cestou s prosbou o finanční příspěvek v jakékoliv výši. Více informací na pianadoskol.cz/darovat.

Čím dříve částku vybereme, tím dříve si naši žáci budou moci svůj koncertní repertoár zahrát na kvalitním nástroji – koncertním křídle Petrof Breeze v celkové hodnotě téměř 1 100 000 korun. Děkujeme za Vaši podporu.

Tomáš Uhlíř,
ředitel ZUŠ Jeseník

Stavební práce na proluce u tržnice začaly na konci března

Proluka mezi Masarykovým náměstím a tržnicí po letech dostane důstojnou podobu. Předání staveniště a tím zahájení stavebních prací bylo naplánováno na poslední březnový týden. Od této doby je proluka uzavřena, a to maximálně do konce července. Vznikne zde parkovací plocha doplněná o zeleň.

„Uzavírka se týká také chodníku podél proluky, a to od budovy kavárny po tržnici. Zhotovitel však zajistí přístup do prodejny zdravé výživy bezpečnou uličkou,“ uvedl místostarosta města Václav Urban.

Součástí prací bude mimo jiné i úprava dešťové kanalizace, veřejného osvětlení, přeložka telekomunikačních a elektrických sítí, výsadba stromů a keřů, úprava zeleně a osazení mobiliá-

ře. Hotovo by mělo být nejpozději do čtyř měsíců od zahájení stavebních prací.

Pro dočasné parkování vozidel můžete využít bezplatné parkoviště za Yesenkou nebo Pasází

Slovan. Omlouváme se za způsobené nepříjemnosti. Avšak věříme, že dlouho očekávaná úprava prostoru přinese městu další krásné místo. (lum)

Jeseník rozdělil téměř 4,5 milionů na dotacích

V prvním kole dotací rozdělil Jeseník z městského rozpočtu rovných 4 362 000 Kč. Finanční prostředky jsou určeny na podporu sportu, kultury, vzdělávání a činnosti organizací v sociální oblasti.

Mezi bezmála dvě desítky sportovních klubů bude rozděleno 2 700 000 korun na podporu jejich celoroční činnosti při práci s dětmi a mládeží. Na podporu jednorázových sportovních akcí půjde 213 tisíc korun. Na jednorázové akce v dotačním programu podpory kultury, vzdělává-

ní a volného času je rozděleno 164 tisíc korun a na individuální dotace pak 700 tisíc korun, z toho 485 tisíc korun je určeno na částečně krytí provozu krytého bazénu v České Vsi. Organizace v sociální oblasti podpořil Jeseník částkou 585 tisíc korun. Městské peníze tak pomohou se-

niorům, hendikepovaným, rodinám s dětmi a dalším.

Rozdělení dotací projednávaly Komise pro občanské záležitosti, Komise pro vzdělání a sport a Kulturní komise. Ty doporučily radě města schválit dotace ve výši 975 tisíc korun, zastupitelstvo pak na svém únorovém

zasedání schválilo dotace ve výši 3 387 000 korun.

Zbýlé prostředky, celkem 643 tisíc korun, budou rozděleny ve druhém kole dotací.

Přehled všech poskytnutých dotací stejně jako pravidla pro jejich poskytování naleznete na www.jesenik.cz/dotace. (lum)

Startuje další ročník participativního rozpočtu Tvoříme Jeseník 2023

Prvního dubna se spustí další ročník jesenického participativního rozpočtu s názvem Tvoříme Jeseník. Poslat své návrhy na využití celkem jednoho milionu korun na oživení města můžete do 30. června. Chybí vám něco ve vašem okolí? Přihlaste svůj nápad.

Nápady či projekty musí být veřejně prospěšné, realizované na veřejném prostranství, proveditelné a v maximální částce 350 tisíc korun. Základním pravidlem je, že mohou být uskutečněny pouze ty projekty, které jsou veřejně přístupné a využitelné všemi občany města. Smyslem participativního rozpočtu je, aby se sami občané zapojili do rozhodování o využití částí městského rozpočtu. O pro-

jekttech, které se nakonec budou realizovat, rozhodnou obyvatelé

1 mil. Kč
rozdělíme na projekty
občanů města

města v říjnovém hlasování. Předtím však pracovníci jednotlivých odborů a oddělení Městského úřa-

du Jeseník posoudí jejich proveditelnost. „Všechny předložené návrhy, které splní pravidla participativního rozpočtu, postoupí do veřejného hlasování. Návrhy s nejvyšším počtem hlasů, tvořící v součtu jeden milion korun, pak budou realizovány,“ uvedl uvolněný radní Tomáš Vlazlo.

Ani letos nezapomeneme na ty nejmenší a z celkového milionového rozpočtu bude opět vyčleněna část-

ka na projekty na místní základní škole.

Projekty mohou předkládat všechny osoby starší 16 let se vztahem k Jeseníku elektronicky na www.tvorimejesenik.cz nebo lze vyplněný formulář odevzdat v Informačním centru Katovna.

Více informací naleznete na www.tvorimejesenik.cz nebo na facebookovém profilu Tvoříme Jeseník. (lum)

Ptejte se starostky

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostku Zdeňku Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Dotaz:

Jak to vypadá s prodejem hotelu Slovan? Četla jsem, že žádný ze zájemců nespĺňoval podmínky a prodej se opakuje. Nemělo by si město hotel raději ponechat?

Odpověď:

Zastupitelstvo města na svém únorovém zasedání opětovně schválilo záměr prodeje hotelu Slo-

van. Důvody jsou především ekonomické. Provoz hotelu je pro město velmi finančně náročný. Naším cílem však je, aby byl Slovan zachován jako budova nabízející pobytové služby, proto jsme si do podmínek o jeho prodeji stanovili, že ten, kdo Slovan koupí, se zavazuje v něm provozovat hotelové služby po dobu minimálně dalších deseti let – pokud by tuto

lhůtu nedodržel, může město využít právo zpětného odkupu. Kupec musí také doložit zkušenosti s provozováním obdobného zařízení po dobu minimálně tří let v uplynulých deseti letech. Pokud se nám nepodaří prodat hotel dle podmínek, které jsme si stanovili, budeme řešit jeho budoucnost s ohledem na význam, umístění i historii budovy.

V lokalitách s největší energetickou náročností budou vyměněna svítidla za úsporná LEDková

Více než 360 starých lamp veřejného osvětlení bude vyměněno za nová a energeticky úsporná LED svítidla. Výměna proběhne v lokalitách s největší energetickou náročností a s téměř 70% dotací, kterou má město přislíbeno.

Vyměněna bude zhruba pětina všech lamp ve městě. Cílem je úspora elektrické energie, která se bude pohybovat ve statisících. Současná svítidla v dotčených lokalitách mají spotřebu až 250 wattů. Tato svítidla jsou na špatné úrovni z hlediska světelných parametrů, technického stavu a vyžadují zvýšenou údržbu. Moderní LED lampy s autonomním režimem stmívání mají výrazně nižší

spotřebu, díky čemuž město ročně ušetrí až 150 megawatthodin elektrické energie. Pro všechna navržená svítidla je zvolena maximální teplota chromatičnosti 2700K. „K výměně jsme vybrali svítidla, která mají nejvyšší energetickou náročnost. Samotná výměna osvětlení pak nebude probíhat po ulicích, ale po rozvaděčích, na které jsou napojena. Může se tak stát, že půlka ulice bude vyměněna, druhá ne,“

vedl vedoucí odboru investic a majetku Jiří Uher.

Součástí projektu bude také doplnění osmi nových sloupů veřejného osvětlení. Počítá se i s kompletní rekonstrukcí dvou dotčených rozvaděčů a doplněním čítačů provozních hodin.

Aktuálně je vyhlášeno výběrové řízení na výběr dodavatele, samotná výměna proběhne v jarních měsících. (lum)

Jesenická základní škola už zná své hodnocení!

V lednu jsme absolvovali dotazníkové šetření Mapa školy zpracovávané společností SCIO. Máme tak porovnání s více než stovkou českých škol, které se v tomto školním roce zapojily. Do anonymního šetření v naší škole se zapojilo 683 žáků, 460 rodičů, 74 pedagogů a 13 provozních zaměstnanců.

Ze souhrnných výsledků a porovnání s ostatními školami vyplývá, že mezi naše silné stránky dle respondentů patří zejména výuka práce s PC a technologiemi, školní akce, kroužky a volitelné předměty na 2. stupni, kvalita našich učitelů a celková výuka. Dále pak, že naši žáci mají své učitele rádi, zejména své třídní učitele.

Kde bychom podle žáků a rodičů měli dále zapracovat, je zejména kvalita stravování, lepší stav úklidu na WC a budování dobrých vztahů mezi žáky.

A konečně, známka, kterou jsme od žáků a rodičů dostali, je v průměru za všechny tři pracoviště 1,8. Takže taková „lepší“ dvojka.

TOP 3 předměty na 1. stupni jsou: Tělesná výchova, Výtvarná výchova a Matematika

TOP 3 předměty na 2. stupni jsou: Tělesná výchova, Anglický jazyk a Matematika

Souhrnné výsledky za jednotlivá pracoviště naleznete na stránkách školy (www.zsjesenik.cz). Všem respondentům děkujeme za zapojení. S podrobnými výsledky budeme nadále pracovat na úrovni vedení školy i třídních učitelů ve prospěch kvality vzdělávání a zlepšování prostředí naší školy.

Domínik Liberda,
ředitel ZŠ Jeseník

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JESENÍK

“

Zasedání zastupitelstva

Zasedání se koná v zasedací místnosti budovy IPOS ve čtvrtek 13. dubna od 15:00. Podrobný program naleznete na plakátech, úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na YouTube kanále města.

Matrika

V únoru se v jesenické nemocnici narodilo celkem 17 dětí, z toho 3 děti rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Jubilanti

V měsíci únoru se dožili životního jubilea: Marie Staňková (90 let), Norbert Horálek (90 let) a Žofie Havlíková (103 let). Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Rada seniorů

Jednání se uskuteční v úterý 4. dubna od 10:00 na radnici.

Akademie třetího věku

Srdečně vás zveme ve čtvrtek 27. dubna v 16:00 do Klubu seniorů v Jeseníku na zajímavou přednášku s názvem *Přední vršek*, kterou si pro vás připravil Kamil Zajíček „Zuko“. Vstup je volný pro přihlášené členy A3V a seniory do naplnění kapacity. Kontaktní osoba: Alena Kalinová, OSVZ, MěÚ Jeseník, tel. 584 498 406, 606 075 675.

Čtvrteční setkávání seniorů

Centrum sociálních služeb a město Jeseník zve všechny seniory na *Čtvrteční setkávání* od 13:00 do 16:00, každý čtvrtek v klubu seniorů (Dukelská ulice). Přijďte si popovídat u kávičky a zahrát si různé společenské hry (karty, scrabble, pexeso, dáma, šipky a jiné).

Technické služby čekají zásadní změny

Údržbu komunikací, osvětlení a veřejného prostranství bude v Jeseníku od příštího roku zajišťovat obměněná společnost, která vznikne ze současných Technických služeb Jeseník. Restrukturalizace městské firmy přinese změny, které zajistí kvalitní služby pro místní obyvatele i návštěvníky města.

O plánované změny v městské společnosti se postará nové představenstvo. To bylo zvoleno na valné hromadě 27. února. Tříčlenný tým bude pracovat ve složení Jan Šlosr, Rudolf Lindovský a Veronika Peštuková.

Úkolem nového představenstva technických služeb je transformovat společnost tak, že bude pracovat výhradně pro město Jeseník v oblasti údržby komunikací, osvětlení a péče o zeleň a vzhled

města. Veškeré další činnosti přejdou do agendy další, nově vzniklé společnosti. Aktuální optimalizace městské firmy vyřeší také důležitou oblast odpadového hospodářství, kde se nabízí několik možností, jak zajistit efektivní nakládání s odpady jak pro město Jeseník, tak pro ostatní obce a města v regionu.

„Minulé představenstvo technických služeb odvedlo velký kus práce, za kterou jim děkujeme. K obměně vedení ještě před koncem mandátu nás vedla potřeba precizně připravit a provést zásadní restrukturalizaci společnosti. Považují za správné, aby tuto změnu připravil tým lidí, který bude zároveň u její realizace,“ vysvětluje starostka města Zdeňka Blišťanová.

(lum)

Blíží se jarní svoz objemného odpadu

Svoz objemného odpadu se uskuteční vždy v sobotu, a to 29. dubna, 6. května a 13. května. Kontejnery budou přistaveny dle níže uvedeného rozpisu. Odebírání bude pouze nábytek, koberce, linolea, sanitární technika apod. Kontejnery nejsou určeny k odkládání stavebních sutí.

Celoročně lze k odložení objemných odpadů využít sběrné dvory – v areálu technických služeb na ulici Otakara Březiny nebo v bývalé kotelně naproti nemocnici na ulici Lipovská. Upozorňujeme občany, že

odkládání objemného odpadu u nádob na tříděný nebo směsný odpad je v rozporu se zákonem o odpadech i obecně závaznou vyhláškou o stanovení systému odpadového hospodářství. Odstranění takto odložených odpadů navyšuje celkové náklady na svoz odpadů, protože objemný odpad nelze odvézt svozovým vozem obsluhujícím sběrné nádoby, u kterých je odpad nespříhodně odložen. Za loňský rok tyto náklady navíc činily 130 827 Kč.

Odbor životního prostředí

Harmonogram jarního svozu objemného odpadu od občanů města Jeseníku

29. dubna

08:00 – 08:50 Nerudova č. p. 1011 a Lipovská č. p. 1168
 09:00 – 09:50 Seifertova č. p. 1124 (kotelna) a Krameriova + K. H. Máchy
 10:00 – 10:50 Husova č. p. 548 a Priessnitzova (paneláky)
 11:00 – 12:00 Zeyerova č. p. 655 a Kálvodova + V Aleji (křížovatka)
 13:00 – 13:50 Bezručova č. p. 650 a Sokola Tůmy č. p. 367
 14:00 – 14:50 Josefa Hory (za Villou Regenhart) a Denisova č. p. 752
 15:00 – 15:50 Schubertova č. p. 984 a U Bělídla + Slezská

6. května

08:00 – 08:50 Dukelská (kontejnery u hřiště) a Sládkova č. p. 411
 09:00 – 09:50 U Kasáren č. p. 1133 a Rudná (točna)
 10:00 – 10:50 Horská č. p. 1209 a Havlíčkova (separační kontejnery)
 11:00 – 12:00 Klicperova (točna) a Nábřežní č. p. 414
 13:00 – 13:50 Tylova č. p. 1154 a Rejvízská + K Vodě (křížovatka)
 14:00 – 14:50 Boženy Němcové (kotelna ZŠ) a Za Pilou + Rejvízská
 15:00 – 15:50 Průchodní (Káple) a Slunná č. p. 17

13. května

08:00 – 09:00 Žižkova (parkoviště) a Otakara Březiny (naproti ZUŠ)
 09:10 – 10:10 Šumperská (Mído) a Tyršova č. p. 1042
 10:20 – 11:10 Mlýnská č. p. 397 a Čechova č. p. 1245
 11:00 – 12:00 Štefánikova a Vrchlického č. p. 1251

Kontejnery na použitý textil v novém

Počátkem dubna budou po městě rozmístěny nové speciální kontejnery na použité oblečení, textil a obuv. Důvodem je uzavření smlouvy s novou svozovou společností, konkrétně s DIMATEX CS. Stanoviště jednotlivých kontejnerů zůstávají nezměněna.

Po 10 letech skončila spolupráce se společností Textil Eco, která v Jeseníku zajišťovala sběr a svoz textilního odpadu a použité obuvi. Za poslední rok jich bylo z města svezeno 49,056 tun, což představuje ušetřených 951 tun CO₂.

V rámci společného postupu Svazu měst a obcí Jesenicka byla uzavřena dohoda o sběru textilu se společností DIMATEX CS. Pro občany se nic nemění, počet i stanoviště jednotlivých kontejnerů zůstávají stejné.

Co patří a nepatří do kontejnerů?

Do kontejnerů lze odkládat veškeré čisté a suché oděvy, bytové textil

(záclony, závěsy, povlečení, potahy, ubrusy a deky), spárované nositelné boty aj. Vše zabalené v zavazacích igelitových pytlích nebo taškách. Do těchto kontejnerů naopak nepatří znečištěný nebo mokrý textil, koberce, matrace, molitan, tašky a další odpady.

Žádáme občany, aby v případě přeplnění některého z kontejnerů neodkládali textil volně na veřejné prostranství a využili jiný z uvedených kontejnerů nebo textil zanesli do jednoho ze dvou sběrných dvorů.

Vytríděním textilního odpadu přispíváte nejenom k účelnému zhodnocení sebraného materiálu, ale také pomáháte těm, kteří to potřebují. Společnost DIMATEX CS poskytuje formou daru mnoho textilu a obuvi charitativním a církevním organizacím, které jejich prostřednictvím pomáhají lidem v těžké životní situaci.

Odbor životního prostředí

Stanoviště speciálních kontejnerů na použitý textil a obuv:

- Rejvízská (u separačních kontejnerů)
- Havlíčkova (u separačních kontejnerů)
- Horská (u separačních kontejnerů, naproti dopravnímu hřišti)
- Vaškova (u separačních kontejnerů)
- Vrchlického (u separačních kontejnerů)
- Lipovská (u prodejny COOP)
- Náměstí Svobody (u separačních kontejnerů)
- Poštovní x Dittersdorfova (u separačních kontejnerů)
- Štefánikova (u separačních kontejnerů)
- Seifertova x Husova (u separačních kontejnerů)
- Bezručova (u separačních kontejnerů)
- Sběrný dvůr Otakara Březiny

Pravidelný svoz směsného komunálního odpadu a bioodpadů

Zahájení svozu bioodpadu v Jeseníku v systému liché/sudý týden je plánováno od 14. týdne (tedy v týdnu od 3. dubna). Zahájení pravidelného svozu komunálního odpadu začne v 15. týdnu (týden od 10. dubna). Poté už bude pokračovat systém střídání licheho a sudého týdne. Ukončení pravidelného svozu bioodpadu předpokládáme ve 46. týdnu. Konkrétní svozové dny biood-

padu i směsného komunálního odpadu ve vaší ulici, které jsou stejné jako v minulém roce, naleznete na webových stránkách města (www.jesenik.cz) nebo technických služeb (www.tsje.cz).

Od 14. do 46. týdne roku 2023 tedy platí:

- SUDÝ TÝDEN – svoz BIOODPADU
- LICHÝ TÝDEN – svoz SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Odbor životního prostředí

Město Jeseník testovalo v rámci přeshraničního projektu komunikaci během pandemie

Seďm významných česko-polských akťerů na poli bezpečnosti, ochrany života a zdraví a veřejné správy se spojilo, aby vytvořilo platformu pro výměnu informací a zkušeností a otestovalo nové technologie. Smyslem bylo nastavit systém, díky němuž dokážou společně a efektivně čelit důsledkům mimořádných událostí v nám blízkém příhraničí.

Dva roky trvající projekt reagoval na aktuální problémy spojené se šířením koronaviru SARS-CoV-2 způsobujícího onemocnění covid-19, které zásadním způsobem ovlivnilo život obyvatel nejen v České republice a Polsku, ale na celém světě. Opatření zabraňující šíření nemoci uzavřelo hranice, což mělo za následek omezení přeshraniční spolupráce v podobě, jaká byla doposud realizována.

Zástupci Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje, Krajského ředitelství Olomouckého kraje, Euroregionu Praděd, Svazu polských obcí Euroregionu Praděd a měst Jeseník, Gluchola-

zy a Nysa spolu sdíleli informace a zkušenosti s dosavadním řešením pandemie v podmínkách veřejné správy a zajištění bezpečnosti z pohledu příhraničních oblastí. Součástí projektu bylo i testování nových technologií, které by do budoucna měly usnadnit přeshraniční spolupráci (prostředky pro online komunikaci) a omezit šíření pandemií (dezinfekce, monitoring osob, logistika).

Město Jeseník pořídilo videokonferenční zařízení pro online komunikaci a pro Sbor dobrovolných hasičů Jeseník byl v rámci projektu opatřen nafukovací stan. Tyto nakoupené prostředky byly

otestovány v rámci dvoudenního cvičení složek IZS Hranice 2023, které se konalo 14. a 15. února 2023. Závěry projektu byly představeny na společné konferenci 22. února 2023 v Priessnitzových léčebných lázních.

Výstupem celého projektu se stala definice Správné praxe založené na zkušenostech partnerů projektu na české a polské straně hranice doplněná o možnosti využití nových technologií s cílem eliminovat dopady pandemií a podobných mimořádných událostí,

při kterých bude omezen pohyb osob.

Projekt č. CZ.II.4.I20/0.0/0.0/20_032/0002852 Správná praxe při zajištění výkonu veřejné správy a činnosti bezpečnostních složek při vzniku pandemie / Dobře praktyki w zakresie zapewnienia funkcjonowania administracji publicznej i działań służb je spolufinancovaný z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. (lum)

Vak Jesenicka představuje výsledky za rok 2022

Každoročně s velkým očekáváním zpracováváme výsledky předešlého roku z hlediska spotřeby a ztráty vody a vždy doufáme, že si v republikovém srovnání povedeme dobře. Těší nás, že se nám již čtvrtým rokem podařilo ztráty vody udržet pod hranicí 10 %.

Do 190 kilometrů dlouhé vodovodní sítě jsme ve Vak Jesenicka v roce 2022 vyrobili celkem 1 038 350 m³ surové vody. Díky dlouhodobě dobře odváděné práci našich zaměstnanců jsme byli i minulý rok schopni velmi pružně reagovat na havarijní stavy a zároveň se nám dařilo realizovat plánované opravy i modernizovat vodohospodářskou síť. To vše přispělo k tomu, že celkové ztráty vody zůstaly na bezpečné hodnotě 9,5 procent. „Již

čtvrtý rok se nám daří udržet ztráty vody pod hodnotou 10 procent, to

1 mil. m³
objem vyrobené vody
v roce 2022

je velmi dobrý výsledek. Mimočodem republikový průměr v roce 2021 činil 14,9 procent,” okomento-

val výsledky technický ředitel společnosti Robert Černý.

S bilancí vody souvisí jeden čas-to skloňovaný parametr – spotřeba vody na osobu a den. Hodnota naměřená naší společností činí 77,1 litru a svědčí o zodpovědném chování domácností odebírajících naši vodu. V České republice činila průměrná spotřeba přes 93 litru (údaj za rok 2021).

Ve Vak Jesenicka děláme maximum pro to, aby i příští

výsledky potvrdily náš profesionální přístup k nejvzácnější surovině, máme k tomu strategii a plány. „Jedním z nich je vybudování vodárenského dispečinku, který nám umožní efektivnější řízení výroby a distribuce vody a nabídne nám detailnější a nepřetržitě sledování vodohospodářské infrastruktury. A třeba i vylepší rychlost záchytu úniků vody,” nastínil Robert Černý.

Vak Jesenicka

Na Lipovské se otevírá RE-USE centrum

Co mohu v RE-USE centru odevzdat?

- drobný nábytek (židle, stoly, poličky, osvětlovací tělesa, menší dětský nábytek, zahradní nábytek)
- zařízení a vybavení domácnosti (keramické, porcelánové i skleněné nádobí, hrnce, plechy na pečení, talíře, hrníčky...)
- obrazy, rámy na obrazy, vázy, dekorace do domácnosti, květináče, mechanické domácí spotřebiče atd.
- mediální produkty (CD, DVD, videokazety)
- hračky, sportovní vybavení, hudební nástroje

• knihy, časopisy

Věci musí být předány čisté a funkční. O zařazení do RE-USE centra má právo rozhodovat obsluha RE-USE centra. Odevzdávat věci mohou pouze občané města Jeseníku. Nakupovat pak může kdokoli.

Co nemohu v RE-USE centru odevzdat?

- drobnou nebo domácí elektrotiku (z bezpečnostních důvodů)
- pracovní elektrické nástroje či jiná elektrozařízení (z bezpečnostních důvodů)
- čalouněný nábytek (z hygienických důvodů)
- velký nábytek (rozměrné kusy,

např. skříně, stoly, postele apod.)

• oděvy a obuv

Kde mohu věci odevzdat/zakoupit?

V RE-USE centru v areálu sberného dvora na Lipovské ulici v Jeseníku

Kolik to bude stát?

Odevzdání zboží je zdarma, pořízení zpoplatněno manipulačním poplatkem ve výši 20 Kč (malé kusy) a 50 Kč větší kusy.

Cílem vzniku RE-USE neboli „znovu využij“ centra je dát věcem novou šanci a přitom snížit množství odpadu. Již samotná příprava na otevření centra se nesla v tomto duchu. Výroba regálů pro RE-USE centrum

proběhla ve spolupráci se Střední školou řemesel a Odborným učilištěm Lipová-lázně. Studenti v rámci své praxe provedli konstrukční úpravu čtrnácti kusů kovových stojanů na regály. Pro výrobu regálů se použily nepotřebné stojany na big bagy a odpadní palety. „Těmto nepotřebným věcem tak byl vdechnut nový život a ty byly účelně využity, což je i základní myšlenkou RE-USE centra – předcházet vzniku odpadu a dát odloženým věcem šanci na další využití,” uvedla vedoucí odboru životního prostředí Regina Weiserová. (lum)

Zájezd pro seniory: Vydejte se s námi na zahradnickou výstavu Floria JARO 2023 v Kroměříži

Centrum sociálních služeb Jeseník a Klub seniorů Jeseník zve seniory na zájezd do Kroměříže dne 28. dubna. Cena zájezdu činí 400 Kč.

ODJEZD:

7:45 Billa, 7:50 Yesenka, 8:00 zastávka u nemocnice (Lipovská ul.)

CENA:

400 Kč (celodenní vstupenka + doprava)

PROGRAM:

Pavilon A se promění v květinovou oázu, kde bude pro návštěvníky připravena velkolepá expozice na téma *Podmořský svět v květech* tvořená z desítek tisíc květů. Unikátní podívanou vytvoří tým předních českých aranžérů Jarmila a Petra Pejpalovy a zahradní architekt Vojtěch Zahradník. Návštěvníky očaruje květinová expozice tvořená z tisíců jarních květů od českých pěstitelů a tropických pokojových rostlin. Výstava *Floria JARO* potěší nejen všechny, kteří milují květiny či se těší na nákup rozličného sortimentu pro dům a zahradu, ale i ty, kteří si rádi poslechnou dobrou muziku. V bohatém dopro-

vodném programu vystoupí interpreti české i slovenské hudební scény.

PŘIHLÁŠKY:

Přihlašovat se lze od 3. dubna od 8:00, platbu je nutné uhradit do tří dnů od přihlášení – Alena Kalinová, MěÚ Jeseník, OSVZ, ul. K. Čapka 1147 (IPOS), 4. patro, blok A, kancelář č. 406, 584 498 406, e-mail: alena.kalinova@mujes.cz. Blížší informace – Věra Vymětalová, 604 382 907, e-mail: vym.vera@seznam.cz.

S ohledem na udržení výše uvedené ceny zájezdu je v případě odhlášení se v době kratší než sedm dní před konáním zájezdu bez zajištění náhradníka poplatek nevratný. Přednost při přihlašování mají senioři s bydlištěm na území města Jeseník.

Alena Kalinová,

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Klub turistů zve na výlety

Klub turistů pro vás připravil tři výlety. V případě nepříznivého počasí může dojít ke změně trasy.

Datum: 9. dubna

Uhelná – Nové Vilémovice – Červený Důl – Račí údolí

Odjezd: autobus 7:35

Délka trasy: 13 km

Vycházku připravila J. Šimková

Datum: 25. dubna

Dětřichov (lesní školka) – vyhlídka – Pod Bleskovicem – Čer-

tovy kameny – Jeseník

Odjezd: autobus 7:45

Délka trasy: 12 km

Vycházku připravila A. Černíčková

Datum: 6. května 2023

Májový výstup na Zlatý chlum (5. ročník)

Start: 8:30, Masarykovo náměstí Jeseník

Jak pomáhá vodící pes

Poslední dubnovou středu, která letos připadá na 26. dubna, slavíme *Mezinárodní den vodících psů*. Na besedě s názvem „Jak pomáhám?“, která se bude konat v Knihovně Vincence Priessnitz v Jeseníku v úterý 18. dubna v 16:30, vám představíme, co pes musí zvládnout při výcviku vodícího psa. Povykládáme o předvýchové vodících psů a o tom, co se děje s vodícím psem, který už z důvodu věku či nemoci nemůže sloužit svému pánovi. Hostem besedy bude nevidomá paní Libuše Skálová s vodící fenkou Simbou, kříženkou královského pudla a zlatého retrívra. Podělí se o zážitky ze života s vodícím psem, předvede ukázkou práce vodícího psa a ve psím volnu bude příležitost k pohlázení psa.

Po besedě bude následovat čtení z knihy pro děti autorky Stanislavy Krajíčkové *Nabu, Nelsi a škola pro superpsy* o výcviku vodících psů z pohledu dvou psích brášků. V čase od 13:00 do 18:00 si můžete vyzkoušet různé aktivity bez kontroly zraku, například návčik vlastnoručního podpisu za pomoci podpisového okénka, napsat si své jméno v Braillově bodovém písmu, vyzkoušet si práci s pomůckami pro zrakově postižené, chůzi s bílou holí, či si zahrát stolní společenské hry upravené pro nevidomé. Besedu pořádá Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých v Jeseníku ve spolupráci s Knihovnou Vincence Priessnitz. Vstup volný.

SONS ČR

Státní příspěvek na bydlení

Nezvládáte platit účty za bydlení, např. nájem, energie, vodu? Stát vám nabízí pomoc – příspěvek na bydlení. Pokud za bydlení dáváte více než 30 procent příjmu domácnosti, může pomoci i vám.

Nemusíte vše řešit sami. Pro pomoc volejte na help linku Člověka v tísní, tel.: 770 600 800, od pondělí do pátku 9:00 až 17:00. Než zavoláte, připravte si přehled všech příjmů domácnosti a nákladů za bydlení (nájem, vyúčtování energií a služeb).

Jak vám můžeme pomoci?

- řekneme vám, jestli na příspěvek máte nárok;
- spočítáme, v jaké výši;
- poradíme, jak a kde si o něj zažádat.

Člověk v tísní

700 600 800
help link

Přispějte do sbírky potravin

Sbírka potravin se uskuteční v Kauflandu Jeseník 22. dubna 2023 od 8:00 do 18:00. Sběrka je organizována ve všech krajích potravinovými bankami a Českou federací potravinových bank ve spolupráci se Svazem obchodu a cestovního ruchu a Asociací společenské odpovědnosti, se sociálními partnery Charita Česká republika, Armáda spásy, NADĚJE, Člověk v tísní a Slezská diakonie a obchodními řetězci Albert, Billa, COOP, dm drogerie markt, Globus, Kaufland, Lidl, MAKRO, Penny Market, ROSSMANN, Tesco, Rohlik.cz a Košík.cz.

Sbírka potravin je realizována pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly, ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky a Evropské federace potravinových bank.

Vybrané potraviny a drogerie putují prostřednictvím regionálních potravinových bank přímo do odběratelských neziskových organizací, které pomáhají například opuštěným seniorům, matkám samoživitelkám, rodinám v krizi, lidem bez domova či lidem s psychickým a tělesným postižením.

Člověk v tísní

NOVĚ OTEVŘENÁ KAVÁRNA

na ulici Lipovská 263
Jeseník-Villa Chicago

NABÍZÍME

- ⊙ výběrovou kávu
- ⊙ míchané nápoje
- ⊙ vína z Moravy

Provozní doba

po - pá: 8 - 18 h
so: 13 - 18 h

Ⓜ lucoli.espresso

Ⓜ Lucoli espresso&gin

☎ 733 588 689, 603 389 400

Zelený internet

Zdravá síť s péčí,
kterou si zamilujete

- + prémiová péče
- + bez závazku
- + Nordic TV na 3 měsíce zdarma

nordictelecom.cz
800 80 70 60

+Nordic telecom

Cena od
245 Kč

JSTE PŘIPRAVENI?

- ✓ Síť proti hmyzu okenní a dveřní
- ✓ Žaluzie a drobné opravy
- ✓ Seřízení oken a dveří
- ✓ Prodej dutinkových polykarbonátů
- ✓ Odizolování stěny od radiátorů

SKLENÁŘSTVÍ RÁMAŘSTVÍ Klimešová Jitka

- Dukelská 130 Jeseník
- Tel.: 731744034, 602576541, 604659856
- E-mail.: sklenarstvi.jesenik@seznam.cz
- www.zasklivani-ramy-jesenik-klimesova

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Řetězárna a.s.®

Pro širokou veřejnost, min. věk 15 let

25. 4. 2023

- 1. skupina 8:30 - 10 hod.
- 2. skupina 10:30 - 12 hod.

Nutná rezervace: tel: 584 488 149
e-mail: personalni@retezarna.cz

Těšíme se na Vás

AKCE

sobota 1/4 9:00
Divadlo Petra Bezruče
25. DIVADELNÍ ŽATVA
Vystoupení různých forem představení ochotnických souborů. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 1/4 19:00
Divadlo Petra Bezruče
TAKOVÁ NESMĚLÁ PROVOKACE
Divadelní představení uvádí Javornický ochotnický sbor – JCHP Javorník. Vstupné 100 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 1/4 16:00
Zrcadlový sál, PPL
MŠE SVATÁ
Celebrije kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádají PLL.

neděle 2/4 14:00
Zrcadlový sál, PPL
POHÁDKOVÁ BABIČKA
Představí se Dadla Šenkyříková s programem pro děti a rodiče. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

neděle 2/4 19:00
Zrcadlový sál, PPL
ZPÍVAJÍCÍ KLAVÍRNÍ DUO 88TWICE
Jazzové klavírní duo Knápek a Najdekr. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 3/4 17:00
Kaple
KONCERT ŽÁKŮ DANY MACEČKOVÉ
Představí se žáci ve hře na zobcovou a příčnou flétnu a varhany. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 3/4 19:00
Zrcadlový sál, PPL
AUTORSKÉ ČTENÍ JANY FAITOVÉ
Jana Faitová představí a čte své dílo RHODSKÉ STRÍPKY. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

úterý 4/4 19:00
Zimní zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

úterý 4/4 19:00
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
BESEDA O LÉČBĚ KONOPÍM SE SVATÝM A SEDLÁČKEM
Povídání o konopí s jesenickými pěstiteli a výrobci kosmetiky. Vstupné 40 Kč. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna.

středa 5/4 18:30
Čajbar Pangea
SWINGOVÁ TANČÍRNA PRO VEŘEJNOST
Swingová hudba z reproduktoru k poslechu či k tanci pro páry i sólo. Pořádají Swing Hills.

středa 5/4 18:30
Hala Léčebného domu Priessnitz
BENEFIČNÍ KONCERT PIANA DO ŠKOL
Vystoupí žáci ZUŠ Jeseník. Pořádá ZUŠ Jeseník.

čtvrtek 6/4 19:00
Zimní zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

pátek 7/4 9.00 až 16.00
Masarykovo náměstí
JESENICKÉ VELIKONOČNÍ TRHY
Info na www.jesenicketrhy.cz nebo 734 455 197. Pořádá Sudetikus ve spolupráci s městem Jeseník a Olomouckým krajem.

pátek 7/4 až neděle 9/4 od 10:00
Hala Léčebného domu Priessnitz
VELIKONOCE 2023 UMĚLEČTÍ ŘEMESLNÍCI
Tvůrci různých uměleckých předmětů, včetně pomlázek a vajíček se představí v hale PS. Pořádají PLL.

sobota 8/4 14:00
Hala Léčebného domu Priessnitz
VELIKONOCE 2023 CIMBÁLOVÁ MUZIKA
Veselo s Cimbálovou muzikou ze Zábřehu s primášem Karlem Fišnarem. Pořádají PLL.

sobota 8/4 19:00
Zrcadlový sál, PLL
ARGENTINA, CHILE
Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

neděle 9/4 19:00
Kongresový sál, PLL
VELIKONOCE 2023 VELIKONOČNÍ VESELICE
Tradiční Velikonoční veselice. K tanci a poslechu hraje Trio FANTASIA Milana Domese. Pořádají PLL.

úterý 11/4 9:30 až 11:00
Oddělení pro děti a mládež
(Knihovna Vincence Priessnitz)
FREEVALDA KLUBÍK
Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nutná rezervace tel.: 702 255 473 nebo e-mail deti@knihovna-jesenik.cz. Vstup volný. Pořádá Knihovna VP.

úterý 11/4 19:00
Zimní zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

středa 12/4 19.00
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
ŽIVÁ HUDBA – VÍT A JAN HANULÍK
Jazz, swing a pop v podání kytary a mandolíny. Rezervace v kavárně Vinckovo. Vstupné 120 Kč. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortírna.

středa 12/4 19:00
Zrcadlový sál, PLL
ASTROLOGIE
S úvodem do astrologie vás seznámí populární Zuzana Šmídová. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 13/4 17:30
Hudební sál CSA (Knihovna V. Priessnitz)
JARMILA MANDŽUKOVÁ – O BYLINKÁCH, O JEJICH LÉČIVÉ SÍLE A MAGICKÉ MOCI
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 50 Kč. Pořádá Knihovna VP.

čtvrtek 13/4 19:00
Divadlo Petra Bezruče
HONZA NEDVĚD ML. PŘÍBUZNÍ
Prodej vstupenek v MKZ Jeseník – v předprodeji 420 Kč, v den konání akce 450 Kč. Pořádá Nedvěd Live ve spolupráci s MKZ Jeseník.

čtvrtek 13/4 19:00
Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
CESTOPIS ETIOPIE OČIMA VÍTĚZSLAVA VURSTA
Povídání s kaplanem Vítkem Vurstem. Rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo přímo v kavárně Vinckovo. Vstupné 120 Kč. Pořádá Spolek Sub Tilia.

čtvrtek 13/4 19:00
Zimní zahrada
TANEČNÍ VEČER
K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

pátek 14/4 17:30
Hala Léčebného domu Priessnitz
PODVEČERNÍ KONCERT ZUŠ JESENÍK
Představí se studenti a pedagogové pěveckých tříd Jiřího Svobody, Kateřiny Zápekové, Anny Betákové. Pořádají ZUŠ Jeseník a PLL.

pátek 14/4 20:00
Čajbar Pangea
PAVEL ČADEK – JARNÍ TAH (SMYČCEM) 2023
Pavel Čadek je písničkář doprovázející se na violoncello. Více info a odkaz na předprodej vstupenek na www.pavelcadek.cz. Vstupné 190 Kč, děti do 10 let za 100 Kč. Pořádají Pavel Čadek a Čajbar Pangea.

sobota 15/4 až neděle 16/4
Sál IPOS
CHOVATELSKÁ PŘEHLÍDKA
Přehlídka trofejí spárkaté zvěře za loveckou sezonu 2022. V sobotu od 9:00 do 15:00 a v neděli od 9:00 do 12:00. Lovečtí trubači a myslivecká kuchyně zajištěna. Pořádá město Jeseník ve spolupráci s Olomouckým krajem, ČMMJ, Lesy ČR a MS Šerák.

sobota 15/4 16:00
Zrcadlový sál, PLL
MŠE SVATÁ
Celebrije římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádají PLL.

sobota 15/4 18:00
Divadlo Petra Bezruče
IMPROSHOW ODEMKNUTO
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník (v předprodeji 120 Kč, v den konání akce 150 Kč). Pořádá skupina ODEMKNUTO ve spolupráci s MKZ Jeseník.

sobota 15/4 19:00
Zrcadlový sál, PLL
NEPÁL
Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

neděle 16/4 14:00
Zrcadlový sál, PLL.
POHÁDKOVÁ BABIČKA
Dadla Šenkyříková se svým pořadem pro děti a jejich rodiče. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 17/4 19:00
 Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
FILMOVÁ PROJEKCE JESENÍKY – KRÁLOVSTVÍ HORSKÉ DIVOČINY
 Vstupné 100 Kč, rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo v kavárně Vinckovo. Pořádají Spolek Sub Tilia a Marián Polák.

pondělí 17/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
VÍT A JAN HANULÍČI
 Místní bratrská dvojice hudebníků a pedagogů. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

úterý 18/4 17:00
 Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY ZDENY BLECHTOVÉ
 Představí se žáci ve hře na klavír. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 18/4 19:00
 Zimní zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
 K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

středa 19/4 18:30
 Čajbar Pangea
SWINGOVÁ TANČÍRNA PRO VEŘEJNOST
 Swingová hudba z reproduktoru k poslechu či tanci propáry isólo. Více info na www.swinghills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

středa 19/4 19:00
 Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
ŽIVÉ BLUES – JAN AUDRLICKÝ
 Vstupné 120 Kč, rezervace v kavárně a přes SMS: 608 904 004. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortárna.

středa 19/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
ASTROLOGIE
 S astrologickou konstelací vás seznámí populární Zuzana Šmídová. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 20/4 17:00
 Hlavní budova – zkušebna SOJ (učebna č. 4)
KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY ANNY BEŤÁKOVÉ
 Představí se žáci zpěvu. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 20/4 17:00
 Budova Březinova – zkušebna DOM (učebna č. 1a2)
KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY MILANA DOMESE
 Představí se žáci ve hře na zobcovou flétnu, saxofon, trubku, tenor, baryton, trombon, tubu a bicí nástroje. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 20/4 17:00
 Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY JAROMÍRA STAŇKA
 Představí se žáci ve hře na zobcovou flétnu a trubku. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 20/4 19:00
 Zimní Zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
 K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 20/4 19:00
 Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
TALKSHOW ROZLITÝ KAFE – S KRÁLOVNOU CYKLISTIKY ROMANOU LABOUNKOVOU
 Vstupné 180 Kč, rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo v kavárně Vinckovo. Pořádá Spolek Sub Tilia.

pátek 21/4 17:30
 Hala Léčebného domu Priessnitz
PODVEČERNÍ KONCERT ZUŠ JESENÍK
 Představí se studenti kytarové třídy Barbory Uhlířové. Pořádají ZUŠ Jeseník a PLL.

sobota 22/4 15:00
 Kongresový sál PLL
JARNÍ KONCERT SMYČCOVÉHO ORCHESTRU JESENÍK
 Jako sólisté se představí hráči orchestru Veronika Kurdelová na violu a Samuel Ševčík na violoncello. Vstupné dobrovolné. Pořádají ZUŠ Jeseník, SPU a PLL.

sobota 22/4 16:00
 Zrcadlový sál, PLL
MŠE SVATÁ
 Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádají PLL.

neděle 23/4 15:00
 Divadlo Petra Bezruče
MAKOVÁ PANENKA A MOTÝL EMANUEL
 Pohádku s písničkami a bohatou výpravou uvádí Liduščino divadlo. Prodej vstupenek v rezervacním systému MKZ Jeseník. Vstupné v předprodeji 100 Kč, v den konání akce 120 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 23/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
KONCERT KLAVÍRNÍHO DUA 88TWICE
 Představí se jazzmani Jakub Vladimír Knápek a Vladimír Najdekr. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 24/4 17:00
 Kaple
JARNÍ KONCERT SOUBORU JESFLET
 Představí se populární flétnový soubor pod vedením Dany Macečkové. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 25/4 9:30 - 11:00
 Oddělení pro děti a mládež
 (Knihovna Vincence Priessnitz)
FREEVALDA KLUBÍK
 Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nutná rezervace na 702 255 473 nebo e-mailu: deti@knihovna-jesenik.cz. Pořádá Knihovna VP.

úterý 25/4 19:00
 Zimní Zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
 K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

středa 26/4 18:00
 Gemer Blues Club
KECY A POLITIKA
 Politika pohledem novináře Bohumila Pečinky a Petrose Michopolose. Předprodej 260 Kč, na místě 300 Kč. Předprodej v síti smsticket. Pořádá FuJo.

středa 26/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
ASTROLOGIE
 Zuzana Šmídová s vámi probere lásku a partnerství v horoskopu. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

středa 26/4 19:00
 Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
AKUSTICKÝ KONCERT - KEN HODGKINS
 Vstupné 120 Kč, rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo přímo v kavárně. Pořádají Vinckovo – kavárna a dortárna a Marián Polák.

čtvrtek 27/4 9:00 a 11:00
 Divadlo Petra Bezruče
JUMPING DRUMS
 Vystoupení bubenické show Jumping Drums pro školy. Doproděj volných míst na místě. Více na www.mkzjes.cz. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 27/4 17:00
 Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZE JESENÍK
 Představí se žáci ve hře na různé hudební nástroje a žáci LDO. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 27/4 19:00
 Zimní zahrada, PLL
TANEČNÍ VEČER
 K poslechu a tanci střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 80 Kč. Pořádají PLL.

pátek 28/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
NAPŘÍČ ŽÁNRY – POKRAČOVÁNÍ
 V recitálu s flétnou, saxofonem a klavírem se představí hudební pedagožka Veronika Kroupová a Karolína Vítková. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

pátek 28/4 19:00
 Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
FILMOVÁ PROJEKCE JESENÍKY – KRÁLOVSTVÍ HORSKÉ DIVOČINY
 Vstupné 100 Kč, rezervace nutná přes SMS: 608 904 004 nebo přímo v kavárně Vinckovo. Pořádají Spolek Sub Tilia a Marián Polák.

sobota 29/4 16:00
 Zrcadlový sál, PLL
MŠE SVATÁ
 Celebruje římskokatolický kněz Jiří Marek Kotrba. Pořádají PLL.

sobota 29/4 17:00
 Kaple
KONCERT KYTAROVÉHO ORCHESTRU A KOMORNÍHO SBORU S HOSTY
 Koncert Kytarového orchestru a Komorního sboru ZUŠ Jeseník. Pořádají ZUŠ Jeseník a SPU.

sobota 29/4 19:00
 Zrcadlový sál, PLL
AUTORSKÉ ČTENÍ
 Populární autorka Jana Faitová vám přečte svojí tvorbu s názvem *Všechny krásy žítí, aneb napiš si knihu vlastní*. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

neděle 30/4 14:00

Zrcadlový sál, PLL

POHÁDKOVÁ BABIČKA

Dadla Šenkýřková se představí dětem a jejich rodičům i jako čarodějnice! Vstupné 50 Kč. Pořádá PLL.

VÝSTAVY

20/1 až 20/4

Vinckovo, Ródný dům V. Priessnitz

ZDEŇKA MORÁVKOVÁ: ZAHRADA

Ve své tvorbě reflektuje téma zahrady a posvátného zahradičení. Ústředním obrazem výstavy je obraz nočního skleníku. Vstup volný, otevřeno denně 10:00 až 18:00. Pořádá Vinckovo – kavárna a dortýrna.

17/3 až 28/4

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

FILIP NÁDVORNÍK: ZEMĚ ZASLÍBENÁ

Filip Nádvorník představí své malby s přesahem do uměleckého objektu, které zachycují autora jako farmáře, malíře a řemeslníka. Vstupné dobrovolné. Otevřeno: pondělí až pátek od 13:00 do 17:00, každá sobota od 10:00 do 13:00. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

5/4 až 2/5

Foyer Kina Pohoda

VÝSTAVA KE DNI ZEMĚ

Výtvarná soutěž s přírodovědnou tematikou pro MŠ a žáky ZŠ. Vstup volný. Otevřeno dle otevírací doby kina, případně po dohodě na 773 588 002. Pořádají MKZ Jeseník.

12/4 až 30/4

Výstavní síň Divadla Petra Bezruče

AGNIESZKA BŁAWICKA-GARBIEC:**BARVY MÉ DUŠE**

Výstava olejomalb polské autorky žijící v Glucholazech představí její tvorbu z posledních tří let. Vernisáž se uskuteční v úterý 11. dubna od 19:00. Vstup volný. Otevřeno dle otevírací doby Divadla P. Bezruče. Pořádají MKZ Jeseník a Agnieszka Bławicka-Garbiec.

úterý 4/4 17:00

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY ZEMĚ ZASLÍBENÁ

Výstavou provede autor Filip Nádvorník. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

sobota 22/4 10:30

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

VÝTVARNÝ WORKSHOP: POSTAV SI DŮM

Účastníci si vyzkouší stavbu dřevěné hrázdené konstrukce a následně i pokrytí střechy vlastnoručně nadekorovanou břidlicí. Rezervace nutná na galerie@mkzjes.cz, 775 787 006. Vstupné 45 Kč. Pořádají MKZ Jeseník za podpory MK ČR.

10/1 až 16/4

Hlavní výstavní sál Vodní tvrže

PŘÍBĚH KNIH A KNIHOVEN NA JESENICKU

Výstava představí historii knihovnictví a nejvýznamnější literární díla vzniklá na Jesenicku. Autor: Pavel Žurek. Vstupné: 60/30 Kč.

17/1 až 7/5/2023

Galerie Vodní tvrže

BAREVNÁ PALETA JESENICKA

Tvůrčí svědectví o návštěvě lázní na Gräfenberku. Vřesové studánky či drsných horských úbočí s rozeklanými skalami a prastárými stromy. Garantí výstavy: Pavel Rušar, Květoslav Growka, Pavel Šopák. Vstupné 60/30 Kč.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA

14/3 až 21/5

Rytířský sál Vodní tvrže

HISTORICKÉ VODOHOSPODÁŘSKÉ OBJEKTY, JEJICH HODNOTA, FUNKCE A VÝZNAM PRO SOUČASNOU DOBU

Na příkladech pěti modelových území v rámci České republiky budou představeny různorodé typy vodohospodářských staveb. Vstupné 25 Kč.

čtvrtek 13/4 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

PŘEDNÁŠKA: SEX A EROTIKA V DĚJINÁCH LIDSTVA

Projdeme se dějinami této lidské činnosti od pravěku do doby docela nedávné. Vhodné od 15 let. Přednášející: Milan Rychlý, archeolog VMJ. Vstup volný.

sobota 15/4

EXKURZE: EXKURZE DO ŽULOVSKÝCH LUHŮ A HÁJŮ

Sraz v 9:40 v Kobylé nad Vidnavkou na vlakové zastávce. Trasa: Kobylá – Žulová – Boží hora – Žulová. Průvodce: Vojtěch Taraška. Vstup volný. Exkurze proběhne ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Moravskoslezskou pobočkou ČBS.

KINO

středa 5/4 19:30

JE MI ZE SEBE SPATNĚ

FILMOVÝ KLUB / drama / do 15 let nepřístupný

čtvrtek 6/4 19:30

ZATMĚNÍ

komedie / do 15 let nevhodný

pátek 7/4 19:30

JOHN WHICK: KAPITOLA 4

akční krimi / do 15 let nepřístupný

sobota 8/4 16:30

DUNGEONS & DRAGONS: ČEST ZLODĚJŮ

dobrodružná fantasy / mládeži přístupný

sobota 8/4 19:30

VŘÍSKOT 6

horor / do 15 let nepřístupný

pondělí 10/4 15:00

SUPER MARIO BROS. VE FILMU

VELIKONOČNÍ PROMÍTÁNÍ / animovaný / mládeži přístupný

pondělí 10/4 18:00

BUĎ CHLAP!

VELIKONOČNÍ PROMÍTÁNÍ / dobrodružná komedie / mládeži přístupný

středa 12/4 19:30

KUCIAK: VRAŽDA NOVINÁŘE

dokumentární / do 12 let nevhodný

čtvrtek 13/4 19:30

METALLICA: 72 SEASONS – GLOBAL PREMIERE

hudební, dokumentární / mládeži přístupný

pátek 14/4 19:30

RENFIELD

komedie, horor, fantasy / do 15 let nevhodný

sobota 15/4 16:30

DUNGEONS & DRAGONS: ČEST ZLODĚJŮ

dobrodružná fantasy / mládeži přístupný

sobota 15/4 19:30

MEDVĚD NA KOKSU

komedie, thriller / do 15 let nepřístupný

středa 19/4 19:30

VELRYBA

FILMOVÝ KLUB / drama / do 12 let nevhodný

čtvrtek 20/4 19:30

PŘÁNÍ K NAROZENINÁM

komedie / mládeži přístupný

pátek 21/4 10:00

JESENÍKY – KRÁLOVSTVÍ HORSKÉ DIVOČINY

SENIOR KLUB / dokumentární / mládeži přístupný

pátek 21/4 19:30

DUNGEONS & DRAGONS: ČEST ZLODĚJŮ

dobrodružná fantasy / mládeži přístupný

sobota 22/4 16:30

ZACHRAŇTE TYGRA

rodinný, dobrodružný / mládeži přístupný

sobota 22/4 19:30

TŘI MUŠKETÝŘI: D'ARTAGNAN

dobrodružný / mládeži přístupný

středa 26/4 19:30

MUŽ JMÉNEM OTTO

komedie, drama / mládeži přístupný

čtvrtek 27/4 19:30

CREED III

sportovní drama / do 12 let nevhodný

pátek 28/4 19:30

KRÁSNÁ KATASTROFA

romantický / do 15 let nepřístupný

sobota 29/4 16:30

SHAZAM! HNĚV BOHŮ

akční fantasy / mládeži přístupný

sobota 29/4 19:30

BUĎ CHLAP!

dobrodružná komedie / mládeži přístupný

sobota 30/4 15:00

MIA A JÁ VE FILMU

animovaný / mládeži přístupný

MKZ JESENÍK Jeseník

Zveme vás na divadelní představení v rámci 25. Divadelní zlatvy, které uvádí Javornický ochotnický sbor - JCHP Javorník.

TAKOVÁ NESMĚLÁ PROVOKACE

Délka představení: 90 minut, přestávka po 45 minutách

sobota 1. 4. 2023 v 19.00 hodin
Divadlo Petra Bezruče

Obsah představení: 3 samostatné jednoaktovky

V komedii „Ideální manžel“ si přijdou na své manželky, které uvidí, jak by měl vypadat jejich manžel, ale pak zjistí ... (to uvidíte už sami).
V příběhu „Senátor“ uvidíte rodinné zákulisi ze života vysokého politika a nakonec se v komedii „U lékaře“ pobavíme všichni na úkor cizího nestěti.
Připravte si bránci, protože vám ji pořádně rozhybeme.

Dokonalý manžel hraje:
Manon - Mša Vasilíková
šofér - Martin Vinšler
Pepa - Marko Argrovský
Zaneta - Jana Krizkova
Katerina - Iva Stiborová
upravář - Pavel Janda

Senátor hraje:
senátor - František Boček
manželka - Marcela Gajová
milénec 1 - Marko Argrovský
milénec 2 - Martin Vinšler
milénec 3 - Pavel Janda
trenér - Martin Vinšler

U lékaře hraje:
doktor Hovnožmal - Marko Argrovský
sestra Jirínka - Monika Staňková
mládek - Martin Vinšler
pan Zvěřel - Pavel Janda
paní Alenka - Marcela Gajová
paní Svatá - Iva Stiborová
dědeček Svináček - František Boček
hluchá babička - Hela Zovřková
pan Dikáč - Pavel Janda
paní Kondelík - František Boček
paní Kondelíková - Mša Vasilíková
paní Rumík - František Boček
paní Vysoká - Jana Krizkova
gay - Martin Vinšler
siteroncký dědeček - Pavel Janda

Produkci vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník
www.mkzjes.cz

VSTUPNÉ 100 Kč

MKZ JESENÍK Knihovna Vincence Priessnitz Jeseník

O bylinkách, jejich léčivé síle a magické moci

Jarmila Mandžuková

13. 4. 2023 / 17:30

Hudební sál CSA

Knihovna Vincence Priessnitz

Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník

Vstupné 50 Kč
www.mkzjes.cz

Smyčkový orchestr Jeseník

Jarní koncert

Sobota
22. dubna 2023
v 15:00 hodin
Kongresový sál PLL a. s.

Sólo:
Veronika Kurdelová - viola
Samuel Ševčík - violoncello

Diriguje **František Mech**

Průvodní slovo **Rafaela Drgáčová**

Vstupné: dobrovolný příspěvek

ZUS FENIX Jeseník

MAKOVÁ PANENKA A MOTÝL EMANUEL

POHÁDKA

UVÁDÍ LIDUŠČINO DIVADLO

Divadlo Petra Bezruče
Vstupné v předprodeji 100 Kč, v den konání akce 120 Kč.
Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník.
www.mkzjes.cz

NEDĚLE
23/4
2023
v 15.00 hodin

Majky – májoví brouci z „májový“ louky

Majky, jak už nám jejich jméno napovídá, můžeme je označit za posly jara. Nenechme se ale zmást, v přírodě se s nimi můžeme setkat v podstatě celoročně. Mé letošní první (a doufám, že ne poslední) setkání s jednou z nich proběhlo již 23. února, když přebíhala asfaltovou silnicí na Husově ulici.

Majka je docela nápadný brouk, který na první pohled zaujme svým netradičním vzezřením. Bývá tmavě, černě nebo až do modra zbarvená a na rozdíl od jiných brouků má poměrně měkké tělo a zkrácené krovky, které zdaleka nezakrývají protáhlý zadeček. Majka není schopna letu, protože jí zcela chybějí blanitá křídla. Při pohledu na její hlavu upoutají pozornost výrazná růžencovitá tykadla, která jsou mnohdy uprostřed rozšířená nebo obsahují články jiného tvaru. Délkou těla může dosahovat až 4 centimetry.

Pokud by vás napadlo majku chytat nebo s ní manipulovat, vězte, že se umí účinně bránit. Spolu s brouky puchýřníky (známými též pod lidovým názvem španělská muška) patří do stejné čeledi majkovití a dospělci produkují jedovatou látku kantaridin. Tento relativně silný jed je pro člověka smrtelný po požití pouhých 30 miligramů čisté dávky. Toto množství ale majka ve svém těle nemá. Pokud se brouk cítí ohrožen, vylučuje na kloubech končetin jako svou obranu před lačnými predátory drobné kapičky nápadné žluto-oranžové krvomízy. U člověka může tato látka vyvolat podráždění pokožky a tvorbu puchýřů.

Pro celou čeleď je charakteristický velmi složitý vývoj od vajíčka

po dospělé. Larvy nabývají během svého vývoje různých tvarů. Tento složitý vývoj je označován jako nadproměna (hypermetamorfosa). Po jediném oplození naklade samička do otvorů v zemi velké množství vajíček (počet vajíček může být i přes deset tisíc). Z vajíčka se vylíhne larva, která prochází několika vývojovými stádii. To první, označované podle uspořádání chodidlových drápek jako triungulin, je výrazně odlišné od těch dalších. Triungulini jsou asi 2 milimetry velké, shora zploštělé larvy s očima. Jsou velmi pohyblivé a jejich úkolem je najít hostitele, kterým je nejčastěji včela. Zajímavostí je, že larvy majek byly poprvé nalezeny v ochlupení včel a Carl Linné je v 18. století popsal nesprávně jako „vši včelí“. Larvy vysplhají do květů a čekají tam na hostitelské včely, na jejichž těle se přichytí a nechají se přenést do hnízda, ve kterém pak parazitují. Některé druhy majek aktivně vyhledávají zemní hnízda včel. Jakmile se dostanou do hostitelského hnízda, spořádají vajíčka či malé včelí larvy v hnízdní buňce a poté se promění v krátkonohou larvu druhého stádia, která konzumuje zásoby v buňce určené pro včelí larvy. Až larva majky vyroste, změní se v klidové stádium, které

Foto: Vít Slezák

v hnízdě přezimuje a na jaře se přemění ve zcela beznohou larvu třetího stádia, která se zakuklí. Vylíhnutí dospělí brouci bývají různé velikosti, v závislosti od nashromážděných zásob v hostitelském hnízdě.

Majky považujeme za významné indikátory zachovalosti přírodního prostředí. Ohroženy jsou především intenzifikací zemědělství v minulosti, omezením pastvy a stále silnou chemizací prostředí. V poslední době může být problémem sukcesní zarůstání řady lo-

kalit, které se tak stávají nevhodné pro hostitelské druhy blanokřídlého hmyzu. Celý rod majek (*Meloe*) je chráněn zákonem.

V České republice bylo zjištěno 14 druhů majek, z tohoto počtu je však již pět druhů u nás pravděpodobně vyhynulých. Brouci se častěji vyskytují v teplejších oblastech na suchých loukách, travnatých mezích a stráních, ale i na Jesenicku se můžeme setkat se čtyřmi druhy majek. Majka fialová (*Meloe violaceus*) je právě druh typický pro podhorské a horské oblasti. Vyskytuje se sice i v nížinách, ale spíše v lesích v okolí zastíněných cest. Kdysi patřila na celém území mezi hojně jarní druhy, dnes se vyskytuje pouze jednotlivě. Majka svraštělá (*Meloe rugosus*) je jediný druh rodu, který je možné najít po celý rok, nicméně nejvíce pozorování je zaznamenáno z jara a na podzim. V současnosti u nás patří mezi nejrozšířenější druhy. Rozšířená byla také majka obecná (*Meloe proscarabeus*), která je ale více teplomilná. Tím posledním druhem je velice vzácná majka drobná (*Meloe brevicoli*).

Ať už se budete procházet jarní přírodou nebo jen spěchat z práce domů, dívejte se pod nohy, jestli vám nezkříží cestu kovově lesklý brouk s nápadnými tykadly. Protože teď už víte, že tento brouk má za sebou fascinující životní příběh a před sebou nejistou budoucnost.

Ludmila Slezáková,
biolog VMJ

Fotovzpomínka: Jak se stavělo sídliště?

Výstavba sídliště na Mahenově ulici v roce 1965 (pokládání inženýrských sítí do vozovky). Vlevo rozestavěné třípatrové domy. Zdroj foto: Státní okresní archiv Jeseník

INTERAKTIVNÍ PROJEKT DOTKNI SE RYCHLEBSKÝCH HOR V ČERVNU OŽIVÍ POHRANIČÍ.

Dosud nepublikovaný historický materiál mapuje proměny kraje prostřednictvím osobních příběhů.

Pohraničí severní Moravy hostuje již třetí ročník audiovizuálního festivalu BLACKSPHERE. Letošním tématem je „VZPOMÍNKY – MEZI PAMĚTÍ A HISTORIÍ“ a odehraje se 22.-25. června 2023 v nejsevernějším výběžku moravských Sudet – městě Javorník nedaleko Jeseníku.

V rámci festivalu kromě filmových a divadelních představení poprvé spatří světlo světa projekt **Dotkni se: Vzpomínky Rychlebských hor**. Interaktivní instalace návštěvníky vyzývá k zapojení všech smyslů. Participativní charakter neosloví diváka pouze vizuálně atraktivním zpracováním na pomezí umělecké instalace, primárním cílem, který si projekt klade je vtáhnout návštěvníky prostřednictvím interaktivní technologie do děje v regionu mezi lety 1800-1968. Budou tak mít jedinečnou příležitost sami odkrývat historické reálie centra Rychlebských hor a přilehlého okolí a poutavým způsobem se podílet na spoluvytváření alternativních dějin.

Autorské dvojici Marii Krajplové a Jaroslavu Hrdličkovi, která stojí za celým projektem, se podařilo získat doposud nepublikovaný historický materiál. Přimo od pamětníků shromáždili podklady ve formě dobových fotografií a dopisů, mapujících jednotlivé rodinné příběhy na pozadí 1. a 2. světové války. Pomocí těchto mikropříběhů projekt přibližuje dopad doby na rovině osobní archeologie a dokresluje linku velkých dějinných událostí, jež odlehlý region významně formovaly a dodnes se podepisují na jeho podobě.

Podhorská oblast, pro svou izolovanost přezdívaná také „zapomenuté hory“, utrpěla po odchodu původních obyvatel a následném dosídlování ztrátou identity, vizuální a kulturní paměti, tradic, zvyků a vzpomínek. Jesenícko a Rychlebsko zažilo na konci 2. světové války likvidaci velkého počtu vesnic. Ty, které nezankly přirozeně v důsledku vybydlení původních stavení (těžké životní podmínky a podhorské klima často nebyly vstupenkou do uspokojivého života nově přichozích obyvatel) byly definitivně srovnány se

zemí v průběhu 50.-60. let. Součástí projektu je proto také divadelní inscenace, v níž se umělecká dvojice na základě nasbíraného archivního materiálu pokusí částečně rehabilitovat paměť místa, vytvořit nový mýtus a jakousi alternativu vymizelé kolektivní paměti. Její součástí budou osobní výpovědi, videoart, hudba, práce s umělou inteligencí a proměnlivou scénou. Představení tematizuje několik otázek. Kde kořeni naše osobní mýty, tradice a lze paměť místa přeprogramovat? Jak pracovat s našimi osobními vnitřními programy a stereotypy, či zda možné za pomoci umělé inteligence doplnit chybějící místa historie.

V návaznosti na snahu překonat kulturní vykořeněnost se bude v rámci festivalu konat také sympozium a umělecké dílny, kde se mohou návštěvníci zapojit do tvorby nové podoby typického zástupce kulturní tradice – lidového kroje. Nejen obyvatelům Rychlebských hor a Jeseníků se tak naskytne možnost vytvořit si osobní mytologii. Bude pak pouze na nich, jaký tvar a podobu krojům a nově vzniklým tradicím otisknou.

Ačkoliv program **Dotkni se: Vzpomínky Rychlebských hor** mapuje události konkrétního místa, disponuje zároveň obecnější výpovědní a prožitkově-naučnou hodnotou. Rehabilitací a aktualizací vztahu k našim předkům a historii místa, kde žijeme se zabývají lidé nejen v Rychlebských horách.

Nutno tedy podotknout, že projekt nekončí festivalovou premiérou v červnu. Ve formě putovní výstavy jej budete mít v průběhu roku možnost zahlédnout také na dalších místech v České republice. Vývoj projektu a aktuality lze sledovat na stránkách www.blacksphere.one nebo na facebook.com/blacksphere.festival.

Tradiční Masopust se vydal ulicemi města

Období Masopustu, které začíná po svátku Tří králů a končí Popeleční středou, na začátku půstu před Velikonoce, je spojeno s maškarními průvody a hodováním. Letos připadla Popeleční středa na 22. února, a proto se náš masopustní průvod vydal v úterý 21. února ulicemi města Jeseník.

Průvodu se zúčastnilo velké množství masek dětí i dospělých, které byly vedeny permoniky ze spolku Kahancové tance ze Zlatých Hor, kteří provázeli celý průvod živou masopustní muzikou. Už zdálo se, že slyšet směsice zvuků harmoniky, vozembouchu, píšťalek, řehtaček, bubínků a klapaček, které utichly teprve před radnicí při tradičním masopustním tanci paní starostky s medvědem. Pro účastníky masopustního průvodu bylo připraveno občerstvení, které pro ně napekli a uvařili zaměstnanci ze SVČ DUHA a organizace Člověk v tísni – jako koláčky, koblihy, čaj, sušenky, chleba se sádlem, sýrové speciality a další. Také jsme mohli ochutnat pravý boršč, který uvařily ukrajinské ženy v prostorách SVČ DUHA ve spolupráci s pedagogy ze SVČ DUHA. Na nabídce

tradičních masopustních pokrmů se také podílela SŠGFaS Jeseník se svými zabíjačkovými produkty a zemědělské družstvo Bělá pod Pradědem se svými sýrovými specialitami. Velký dík patří také dětem a pedagogům z obou družin Základní školy Jeseník, kteří se na Masopust poctivě připravovali, vyráběli masky a nacvičovali tradiční popěvky. Celá akce měla velmi kladný ohlas, velký počet nadšených účastníků a spokojených organizátorů.

Velké díky patří rovněž starostce města Zdeňce Blištanové a členům Rady města Jeseník, kteří nám umožnili využít prostory pro naše masopustní speciality a sami se spontánně přidali k našemu masopustnímu veselí.

Zdenka Pěkná,
SVČ a zp DUHA Jeseník

Co se chystá na Velikonoce?

Během Velikonoc na vás čeká bohatý kulturní program. A to jak v centru města, tak v lázeňském areálu.

se na vás od 9:00 od 16:00! Více informací na www.jesenicketrhy.cz. Pořádá Sudetikus ve spolupráci s městem Jeseník a Olomouckým krajem.

Areál lázní

LetošníoslavysvátkujaravPriessnitzových léčebných lázních nabízí třídní program, který se ponese především v duchu tradičních řemesel. Umělci a řemeslníci představí v sanatoriu své výtvary a výrobky na Velký pátek, Bílou sobotu i velikonoční neděli vždy od 10:00 až do pozdního odpoledne. Lázeňské hosty kromě toho čekají ještě dva hudební zážitky. V sobotu 8. dubna zazní cimbálová muzika, hrát budou hudebníci ze Zábřehu s primášem Karlem Fišnarem. V neděli večer pak v Kongresovém sálu zahraje k tanci a poslechu Fantasia Trio kapelníka Milana Domeše. Tato akce s názvem Velikonoční veselice se koná v neděli 9. dubna od 19:00 a jako jediná je zpoplatněná. Vstupné je 120 Kč, lístky je možné zakoupit v lázeňském informačním centru nebo přímo na místě.

Spolek Sudetikus

a Priessnitzovy léčebné lázně

Masarykovo náměstí

Na Masarykově náměstí proběhne v pátek 7. dubna tradiční Velikonoční trhy. Těšit se můžete na 70 stánků s regionálními produkty, velikonočním zbožím a občerstvením. V rámci doprovodného programu se představí loutkové divadlo pro děti, pěvecký soubor Jesen pod vedením Karla Pajera, duo Anna Betáková & Zdeněk Janeček a hudební seskupení Výtržníci. Ve tvůrčích dílnách si upletete pomlázku nebo namalujete vajíčko. Děti se zabaví u pohybových aktivit nebo v koutku s živými zvířátky. Těšíme

Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník zve na svůj dubnový koncert

V sobotu 29. dubna od 17:00 v Kapli se můžete přesvědčit o tom, že nejen v Jeseníku se pěstuje kytarová orchestrální hudba. Náš Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník už přes rok spolupracuje s Kytarovým souborem LADÍME ze ZUŠ Iši Krejčího Olomouc, který vede mladý a nadšený učitel Václav Híkl. Soubor má patnáct členů a mimo kytar

v jeho řadách působí hráči na housle, flétnu, bicí nástroje a také zpěváci. Nejdříve uslyšíte naše hosty se svým samostatným programem. Po krátké přestávce budeme hrát my Jeseníčtí a na závěr připravujeme společnou skladbu. Dohromady zazní na padesát kytar.

Václav Dvořák,

vedoucí kytarového orchestru

Hrajeme si na Čapce

Materská škola Karla Čapka Jeseník zve všechny maminky, tatínky a jejich šikovně děti do prostor své školy (třída Broučků), ve kterých se budou konat vždy od 15:00 do 16:00 Hrátky pejska a kočičky. A jaké bude téma jednotlivých hrátek?

- 5. dubna – veselé tanečky (s Hankou Dubskou)

- 12. dubna – tvoření z PET lahví (s Hankou Stiakovou)
- 20. dubna – tvoření z papíru (s Miluškou Tršťanovou)
- 26. dubna – tvoření ze slaneého těsta (s Ivou Tomancovou)
- 4. května – pokusy s kytičkami (s Luckou Cycoňovou)

tým MŠ Karla Čapka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JESENÍK

SEBEVĚDOMÁ
A OTEVŘENÁ ŠKOLA
S NABÍDKOU

4|4|2023
14:00–17:00
na budovách
Průchodní
a Boženy Němcové

s sebou rodný list dítěte a občanský průkaz

otevíráme také přípravnu třídu

náhradní termín
20|4|2023
14:00–16:00, opět na obou budovách

3 14.00 do 17.00
na budovách Průchodní a B. Němcové
máti při sobi сіддоцтво про
народження дитини, аяз та
посвідчення особи законного
представника.

DO ŠKOLY

ZÁPIS

Maškarní bál. Jesenícká kaple se v pondělí 6. března zaplnila krásnými maskami a skvělou zábavou. Tradiční maškarní bál, který pro seniory pořádá Rada seniorů, přilákal nejen stálé příznivce, ale i nové tváře, včetně hostů z Univerzity Trzeciego Wieku im. Marii Bilwin w Głucholazach. Hudební doprovod zajistila oblíbená dvojice Eva a Jindra Baslovi.

Návštěva na služebně městské policie. Děti z Mateřské školy Karla Čapka navštívily městské strážníky. Ti jim ukázali, jaké nosí vybavení, předvedli jim, jak funguje měření pomocí radaru, kamerový systém či vysílačky. Nechybělo pak ani seznámení se služebním psem Queenem.

Jeseničtí tanečníci. Ondřej a Lara Škrobánkovi z Klubu sportovního tance Jesenícka si odvezli z Říčan dvě medaile, a to hned ve vyšší věkové kategorii, než která jim přísluší. První místo v latinsko-amerických tancích a druhé místo v tancích standardních v kategorii JUN II. Foto: KST Jesenícko

Základní škola Jeseník: Veselý Masopust. Ve třídě 1. C a 5. B jsme si s žáky propojili hodiny a připomněli si tradici Masopustu. V českém jazyce masopustními křížovkami a pranostikami. V pracovní a výtvarné výchově výrobou masek, které se moc povedly. Foto: ZŠ Jeseník

Gymnázium Jeseník: Roboti na cestách. V Praze v Microsoftu se 15. února konala historicky první konference Kostičkový den pro školy plná Minecraftu a Lega. Gymnázium Jeseník bylo jednou ze šesti pozvaných škol, které na svých stáncích a především dvanácti workshopech ukazovaly více jak 120 zúčastněným učitelům, jak využívat Lego a Minecraft při výuce. Foto: Gymnázium Jeseník

Střední průmyslová škola Jeseník: Výroba maskota. Studenti SPŠ Jeseník pod vedením Hany Dolákové vymodelovali a vytiskli lyže a zbraň pro maskota na Světový pohár v biatlonu v Novém Městě na Moravě. Foto: Střední průmyslová škola Jeseník.

Učitelství člověka baví, když to baví i žáky, říká odcházející ředitel gymnázia Antonín Javůrek

Gymnázium Jeseník po 22 letech opouští jeho ředitel Antonín Javůrek, který odchází do zasluženého důchodu. Na gymnázium nastoupil v roce 2001 na pozici zástupce ředitele, předtím vedl Školský úřad v Jeseníku a gymnázium ve Vrbně pod Pradědem. O tom a mnohém dalším jsme si povídali v našem rozhovoru.

Jaké byly vaše profesní kroky, než jste nastoupil na gymnázium?

Než jsem přišel do Jeseníku, byl jsem zástupcem ředitele na gymnázium ve Vrbně pod Pradědem. Po obnovení okresu Jeseník v roce 1996 jsem se stal ředitelem Školského úřadu Jeseník. To byla velmi dobrá zkušenost, rád jsem navštěvoval školy a školská zařízení v okrese. Získal jsem představu o jejich činnostech a snažil se pochopit jejich starosti i radosti. Občas se povedlo i něco důležitého zajistit a školám pomoci. Školský úřad byl tehdy zaměstnavatelem pro většinu základních a mateřských škol, čímž se tedy stal překvapivě největším zaměstnavatelem v okrese Jeseník.

V roce 2004 jste založil na gymnázium robotický kroužek a změnil výuku informatiky, patříte tak mezi průkopníky výuky robotiky na středních školách. Jak tento nápad vznikl?

Již v devadesátých letech jsem navštívil firmu LEGO (hlavně část LEGO Education) v dánském Billundu, tam asi vznikly první myšlenky ohledně budoucnosti výuky informatiky v ČR. Velmi mne za-

ujaly robotické LEGO stavebnice s mikropočítačem, které jsou ideální platformou pro výuku základů programování na nižším gymnázium. Pro další rozvoj této koncepce bylo důležité také nadšení učitelů informatiky a pochopení ředitele Michala Žitňanského, který hodně pomáhal se zajištěním sponzorských peněz, abychom si potřebné vybavení mohli pořádit. Kroužek robotiky jsme osm roků vedli společně s Magdou Dostálovou. Od roku 2006 se zapojujeme do světově robotické soutěže FIRST LEGO League.

Robotické týmy Gymnázia Jeseník slavily a stále slaví mnoho úspěchů, díky kterým mají možnost také cestovat do jiných zemí. Vypláchli byste jednu z cest, která se vám vryla do paměti?

Všechny cesty byly zajímavé. Pro mě úplně nezapomenutelná byla cesta za severní polární kruh do norského Bodo v květnu 2007. V Bodo bylo mnoho týmů z celého světa, báječná organizace, ubytování v rybářské chatce u moře, dlouhé cesty krásnou přírodou, polární den. A především nadšení našich žáků, kteří poprvé zažili celosvětovou akci.

Antonín Javůrek (úplně vpravo) s členy robotického týmu a vedoucím týmu Romanem Chasákem. Foto: Gymnázium Jeseník

Novinkou posledních let je také nový studijní obor se sportovním zaměřením. Proč jste se rozhodli právě pro tento obor?

Vždy jsem považoval za správné podpořit nadšené lidi ve svém okolí i ve městě Jeseník, kde jsou výborné sportovní oddíly. Podpořit jsme chtěli hlavně sporty, které mohou obtížně fungovat ve větších městech. Studijní obor Gymnázium se sportovní přípravou umožňuje aktivním sportovcům skloubit studium a náročné tréninky. Získali jsme tak i komparativní výhodu, kterou nám nemohou přebírat velká gymnázia v centrálních oblastech.

Jako ředitel školy jste razil heslo, že vzdělávat se mají nejen studenti, ale také jejich pedagogové. Které oblasti vidíte jako stěžejní pro rozvoj učitelů?

Každý učitel, který se vzdělává, dá svým žákům i něco navíc nad běžný vzdělávací program, což je velmi často zásadní motivací pro studenty. Ten, kdo více umí, může více rozdávat a být ve svém povolání spokojenější. Jsem přesvědčen, že nadšený učitel se jen těžko obejde bez solidní úrovně angličtiny a obstojné němčiny. **Ríká se, že být učitelem není práce, ale poslání. Jak vnímáte léta strávená ve školství?**

Učitelství člověka baví, když to baví i žáky. V matematice i informatice se mi nejvíce líbilo sledovat žáky při vymýšlení vlastních postupů;

někdy mě příjemně překvapili. Z pohledu ředitele šlo z velkého procenta o hodně úplně zbytečné byrokracie. Na druhé straně práce s nadšenými žáky právě při nadstandardních činnostech byla vždy úžasná. Na to se vzpomíná velmi příjemně.

Mnoho lidí říká během života, že si na některé věci najdou čas, až budou jednou v důchodu. Máte také něco takového, na co se už dlouho těšíte?

Určitě bych chtěl více cestovat a rekreačně sportovat. Samozřejmě to bude možné jen při příznivé zdravotní situaci, ale i tomu se musím napomáhat. Vždy jsem měl touhu podívat se do Peru na kulturu předkolumbovských Inků a na úžasnou přírodu And, lákalo mě také Tahiti a Nový Zéland. To se už asi nepovede. Ale na Island to možná ještě zvládnou. Rád jsem běhal orientační běhy, je to krásný sport, věnovala se mu celá naše rodina. Manželka, syn, dcera i já jsme dnes už ve fázi rekreační formy, hlavními závodníky jsou nyní vnučky a jde jim to docela dobře. Každá jejich medaile samozřejmě dělá radost celé rodině.

Čtěl byste závěrem něco vzkázat svým kolegům, studentům?

Nejdůležitější jsou ve škole pozitivní vztahy mezi učiteli, studenty i ostatními lidmi. Člověk se především musí cítit dobře a být spokojený.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek

Žofie Havlíková oslavila krásné životní jubileum

Krásných 103 let oslavila Žofie Havlíková z Jeseníku. Paní Žofie se narodila 27. února 1920 a do Jeseníku se s manželem přistěhovala po válce v roce 1945. Manžel pracoval jako posunovač na dráze a ona jako dámská krejčovská v Tvorbě. Vychovali dvě děti. Paní Žofie je velmi vitální, ráda čte a účastní se cvičení a veškerých aktivit v javornickém domově pro seniory, kde je také členkou stravovací komise.

Za město Jeseník jí poblahopřály starostka Zdeňka Blištanová a předsedkyně komise pro občanské záležitosti Jitka Kaňovská. Na fotografii spolu s ředitelkou Domova pro seniory Javorník Jitkou Richterovou. (lum)